

5
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

A'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Φωτ. 1969/15 Μαρτίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

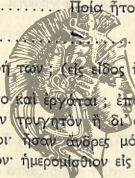
β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ., τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *«Οἱ... καὶ αἱ καὶ... ἀσχολεῖσθαι καὶ τὰ ἑκά...»*.....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ;... *Ν.Α.Ι.*.....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;
«... ἐν... ἤρχοντο... ἑκά...».....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ;.....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίου εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; *«... ἐν... καὶ... ἐργάζοντο... καὶ... οἱ νέες... καὶ... ἑκά...»*.....

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται... *Ν.Α.Ι.*... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ... *... καὶ... ἐν... ἐργάζοντο... ἐν... ἐν... ἐν...*.....

δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζώϊκην κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικήν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιάς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; *Ὁ συνήθης ἡμετέρος ἦτο· ἂν διὰ τῆς κοπρίας τῶν ζώων καὶ μάλιστα τῶν αἰγοπροβάτων καὶ βοῶν, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν κοπρίαν τῆς καλαμιάς μετὰ τὴν θερισμὸν. Τοῦτο ἐκ τῆς ἐξουσίας ἐκείνης ἐκείνων καὶ ἀπὸ τῆς ἀπορίας τῶν γεωργῶν διαφάνηται.*

2) Πότε ἐγένετο τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; *Μετὰ τὸ 1946.*

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; *Μετὰ τὸ 1948. ὅταν μετὰ τὴν ἐκδοὺς τοῦ ἄροτρο ὡς ἀντικαταστήσει. Μετὰ τὸ ἐμφύλιον.*

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατασκευάζετο τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; *Ἐκ τῆς ἐχρησιμοποίησιν καὶ χρησιμοποίησιν τῶν διφτέρων καὶ ἀπὸ τῶν μηχανιστῶν. Τὰ ἐξέλιπον καὶ ἐκ τῶν μηχανιστῶν καὶ ἐκ τῶν γεωργῶν.*

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. 4. 7. 10.
2. 5. 8.
3. 6. 9.

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει); *Ἀπὸ τῆς ἐξουσίας ἀντικαταστήσει.*
3) Μηχανὴ θερισμοῦ *ὄχι*

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνί τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

« τὰ ἡλινά (Ν. 1) ... εἶναι ... μαμρίδιον. » Διὰ
καὶ ἡ ἐργασία. καὶ τὰ ἐν χρήσει ἦν ... ἡ ἀνὰ
μυθρο...

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου? ... μαμρίδιον.

καὶ τὰ μολύβια ... πρὸς τὴν χερσίν...

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ αἰδήρου? ... ἡ ἀνὰ

καὶ ἦν ... μαμρίδιον ... ἐξ ὕλης
« βρύση ... ἡ ἀνὰ χερσίν. »

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.). ... ἡ ἀνὰ

1) τὰ ἀρνάρια ... σκεπάρνι, 2) τὰ ἡλινά ... σκεπάρνι...

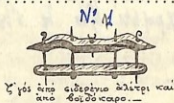
3) τὰ ἀρνάρια. 4) τὰ ἡλινά ... ἡ ἀνὰ

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *κ.ε. ζ.χ.α. παλαιὰ χρόνια. λα. βόδια κ.*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ... *Α.ν.α. ζῶα*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζευλές, πιεζύλια κλπ.).

... το. παλαιὰ ἔργα ... ἡ.λα. ἡ. ἀχρήμα 2

ἄλλοι χωρὶς τὸ παλὺν ἐξάρτημα εἰς μέσον

ἡ.λα. ἡ. λα. μ.π. ζευλα, ἡ. λα. μ.π. ζευλα, ἡ. λα. μ.π. ζευλα

λουριά, ἡ. λα. μ.π. ζευλα, ἡ. λα. μ.π. ζευλα

λουριά, ἡ. λα. μ.π. ζευλα, ἡ. λα. μ.π. ζευλα

10) Σχεδιάσατε ἰδιαιτέρως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *U*

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

το.ν.α. εἶναι καὶ π.π.α.α. ζευλές.

καὶ λέγεται : ζευλές. Εἰς τὸ σημεῖον

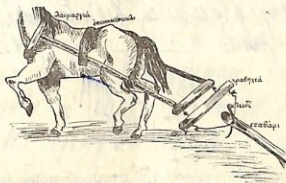
(α) (προσδένεται) πηκτικὴ ἢ ἡ.π.π.α.

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *Μελ. ἡ. 1950. ἡ. ὁρ.ν.α.*

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

7. ὅς ἐστιν ὁ ὁρῶν τὰ κρυφά, ὁ ὁρῶν τὰ ἐκκεκρυμμένα διὰ τοῦ νοῦ καὶ
 χεῖρος τοῦ νοῦ καὶ τοῦ νοῦ. Μείζων ἐστὶν ὁλόκληρον ἢ ἄλλοτερον ὅτι οὐδὲν
 ὁ ὁρῶν ἐκκεκρυμμένα μετὰ τοῦ νοῦ καὶ τοῦ νοῦ, ὁ ὁρῶν καὶ τὸν νοῦν.

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποιος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος). 2) γυναῖκα. 3) μητέρα. Σημειώσατε ποία ἡ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. ὁ γάμος ἔσται ἀπὸ τὴν
βραβύην καὶ τὴν γυναικα

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερώς, πώς γίνεται το ζεύξιμον των βοδιών (ή του βοδιού, του αλόγου) εις το ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *Περὶ τῶν καὶ ἀρχῆς τῆς ζωῆς εἰς τὸν βόδιον καὶ τὸν ἄλλον καὶ πρὸ τῶν αὐτῶν ὡς εἶχε σχεδιασθῇ καὶ ἐν συνεχείᾳ καὶ ἐπὶ τῶν αὐτῶν εἰς τὸ*

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

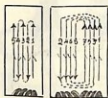
3) Πώς κατευθύνει ο γεωργός τα ζευγμένα ζώα (η τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

f, βέβουνά λαί ὅσοις ξεγράφοντο γόμφῳ ἐλλείγους καὶ
ἐπαρξέως ἄλλων ἀνιμῶν.

- 4) Σχεδιάσατε πῶς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πῶς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

...τό ὄργωμα... ἀρχαῖ... καὶ... ἡ βοσρά... ἐρίνελο μέ...
αὐλακίας... ἀνοιγομένης... καὶ... ἐν εὐθείᾳ γραμμῇ.

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);
...ὄχι... περιφερειακῶς... διότι... ἐν χωράφει... καὶ... ἔχον
πυλὸν... καὶ... «μερὶς».

+

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.); ...
...καὶ... σποριές... ἐν χωράφει... μέ... ἀρχαῖ...
...καὶ... σποριές... ἐν χωράφει... μέ... ἀρχαῖ...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακιάν; ...
...με... ἀρχαῖ...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον; ...
...ἐν... ἀρχαῖ... ἐν... ἀρχαῖ...

...ἐν... ἀρχαῖ... ἐν... ἀρχαῖ... ἐν... ἀρχαῖ...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὕνι; καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. ...

...τό ὄργωμα... ἐρίνελο... μέ... ἀρχαῖ... βαθιά...
...καὶ... ἀρχαῖ... ἐν... ἀρχαῖ...

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

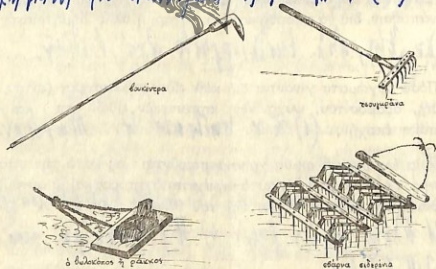
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλει-
ψοειδῆ σιδηραῦν ράβδον, ἣ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον,
τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; . *10. καθαρίσμα. αψη*

εἰναι μετ' ἡμ. ζώοντα. ἀλλ' ἡδὲ μία ζυγίτη
 παύει 1/2 οὐρίαν μέλαν ἢ ἡσίοι ἀνδ' ἐκ
 ἡμερ. ὅτε βουμέντα καὶ ἀποδ' ἄλλο ζώοντα μετ' ἡμ.
 ἡμερ. ἐλπίμα

2) Γίνεται μετά το όργωμα Ισοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ, (σβάρνισμα, διβόλισμα); ³Οχι. Ὁ μόνος ὁρμος. ἰσοπεδότης. ἤτοι ὁ ἐλάσιμος ἢν μαζὴν χωματὴν με' ἴν κομπού.

3) 'Η σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφαί. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων. (ἡ κρύα))

Η εμαυτήν ὑπερβῶν ἐν ἀφρονίᾳ ^{καὶ ἀνείκελῳ} νόῳ δὲν ἔχει
φρονεῖν ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν παντί. Οὕτω γὰρ ἐστὶν
ἐκείνη ἡ γυνὴ ἡ ἡμετέρα καὶ ἡ ἐξ ἡμετέρων (11.).

γ) Ἐργαλεία διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

Ἐάν ᾦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. *Οχι. Δεν...*
ἔχρησιμοποίησαν. ἄλλα... ἔχρησ. δρεπανιῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) Με δρέπανα ή με ποια άλλα εργαλεία (π.χ. κόσσες) θερίζοντο (ή θερίζονται) τα χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Σήμειον...

με' υἱὸν ἡν' ἔσται ἡ ἀναρίθμητος οὐρανός.

3) 'Η λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
λείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *Η. μαύρη
τοῦ δρεπανιοῦ ἦτο ὀδοντωτή, μ. τοῦ Ν. 1 αὐτο-
ῦ ἦτο, ἐνῶ ἐπὶ πύλλας ἦτο ἡ τοῦ μαχαίρι τοῦ*

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; *ἡ χη-
ρολαβή· ἔλα· ἦτο· συνήλκυ· μικρό· ἦτο· παρακινεῖ·
πυλὶ· ἐξομύνει· ἦτο· συνεικνύει· συνεικνόμεν· μετ' ἐ-
ξομύνει· ἀντιπαρακινεῖ· ἀντιπαρακινούμεν· μετ' ἀντιπαρακινεῖ·*
«ἐξομύνει».

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεία (π.χ. τὰ δρεπά-
για κ.ἄ.) *Ἰα' ἀρεθροῦα... ἡγοράζοντο... ἀπὸ... ἡ' ἀμαξίον*

ἐν τῷ... σίτῳ... μένον... ἡ' ἐκ τῆς... μέκρο... ἀγοράζον ἀπὸ
πρὸς εἰσὶν ἐργαζομένων

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς
χειρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσης καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ
ὁσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων
(τῆς ρόβης κλπ.) *ἤρχον... ο. θερίζον... ἐκ... ρεβιθίων καὶ*

*ἐν... ἡ' χερίων (ζεργίζοντα)...
δούριον*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ
δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ
σικάλις κλπ. *Π.ε.ρ.η.ν... 30-40... σεμι.κα.κα...*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν
μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *ἡ' ἀφαιρηθῶντα... καὶ τὰ ἐκ τῆς... ἀφαιρηθῶντα*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),
τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς,
πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους τὰ δράγματα; *οἱ... ἴδιοι... αἱ... θερίζον... ἀφαιρῶν καὶ*

*«χερίες» (= ἐνυλὸν στάχυων) ἐπὶ τῷ ἐδάφει, ἢν ὅσοιαν ἔχοντες
προχέμεν... μὲν καὶ εἰσὶν...*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.
Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα
τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφα-
λαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ δια-
σταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *πρῶτα... ἔκταναν (καὶ*

*καίνον) «χεροβόλα» (= 4-5 χερίες μαζί με τὴν κε-
φαλὴν τῶν στάχυων πρὸς τὴν αὐτὴν πλευρὰν... ἢν ἔδωκεν
ἡ... ὁ... ὁ θερίζων... καὶ τὰ χερόβολα
ἐπὶ τὸν οὐδὲν προχέμεν μὲν στάχυν.*

5) Πώς λέγονται τὰ τροποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
 λοῦνται ἀγκαλιές. *Πολλές χεῖρες μαζί (10-15) περιήρην.*
ἔκαστον καὶ κατένευ. μετὰ αἰσθημάτων καὶ... Μετὰ τῆς ἀφῆς
ἡνὸς γίνονται καὶ σπέρμα (Πολλές ἀρνητικὴς μαζί).

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὁποῖοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; *Ἐθερίζουν καὶ...*

θερίζουν. ἔλα καὶ μετὰ τῆς ἀποκοπῆς. Ἐφῶ...
ὅτι ἔρχονται ἀπὸ ἄλλου μέρους καὶ περιέρχονται...

2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ἐξοκοτῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας οἰκονομολογίαν).....

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἔναρσιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπῳσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; ... *Καὶ ἡ ἔβαλαν.*

διὰ τὸν ἐνδύσιν... οὐκ ἔμελλε... ἡ γυναῖκα... (ἡ γυναῖκα...)
χυρὸν κλινόν. τοῦτο... ἡ γυναῖκα... ἡ γυναῖκα, καὶ...
οἱ γυναῖκες ἔθερίζουν... ὅπως καὶ οἱ ἄνδρες...

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς εβδομάδος καὶ αὐτὴ ὅχι ἀπὸ τῆς προεξέστης τῆς Περσῆς ἢ τῆς Σάββατος διότι οἱ ἡμέρας αὐτῆς οὐκ ἔρχονται ἐν τῷ ἑτάμῳ

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς, ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

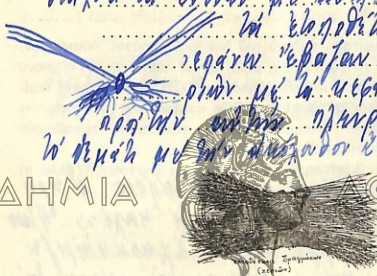
ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς εβδομάδος καὶ αὐτὴ ὅχι ἀπὸ τῆς προεξέστης τῆς Περσῆς ἢ τῆς Σάββατος διότι οἱ ἡμέρας αὐτῆς οὐκ ἔρχονται ἐν τῷ ἑτάμῳ

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἑσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς εβδομάδος καὶ αὐτὴ ὅχι ἀπὸ τῆς προεξέστης τῆς Περσῆς ἢ τῆς Σάββατος διότι οἱ ἡμέρας αὐτῆς οὐκ ἔρχονται ἐν τῷ ἑτάμῳ

2) Πώς ἐγίνετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στόχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πώς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βρουῖλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν..

[illegible]

3) Τὰ δερμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνουντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δερμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

*Mela' b' d'mor hu v'haron q. u' d'mo'a
v'nk m'n l'r'o'u mal' qophimata d'ra' b, k,
10 klq., E'la. y'dar e'lom. hu qophimata
l'a' q'b'v koifayox> me' lu f'f'a.*

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

φωτογραφίας) *Χρη. β. μαθητ. ελ. η α*
μαβόνι. αννοικόν. και' εφ' ελ' εφ' ο μέρ.
η ηίεσις και' εφ' ο μέρ. βίνακας με' ελ' χέρια.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μελεγγράνη. αὐτ' εφ' ελ' εφ' ο μέρ.
εφ' ελ' εφ' ο μέρ. με' ελ' εφ' ο μέρ.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος οπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; *Με' ελ' εφ' ο μέρ.*

δυναμοστάσι. και' θεμωνιάστρα. και' κλην.
γερίον. με' ελ' εφ' ο μέρ. και' ελ' εφ' ο μέρ.
δεμάτια πλαγίως.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι;

ἀλώνι. ἀνέκαθεν ἀνέκαθεν και' εφ' ο μέρ.
γερίον. εφ' ο μέρ. και' εφ' ο μέρ. και' εφ' ο μέρ.
εφ' ο μέρ. και' εφ' ο μέρ.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ... *το' εφ' ο μέρ. και' εφ' ο μέρ.*

εφ' ο μέρ. και' εφ' ο μέρ. και' εφ' ο μέρ.
εφ' ο μέρ. και' εφ' ο μέρ. και' εφ' ο μέρ.
εφ' ο μέρ. και' εφ' ο μέρ. και' εφ' ο μέρ.

- 5) Τὸ ἄλῳνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον;

ἄλῳνι
ἔχον οἱ κληροῦν βασιλεῖς τοῖς κοινούτοις
ἄλῳνις ἡρώα ἡ ἰβανήτης καὶ ἡ ἰβανήτων
ἄλλων κοινονήτης διὰ μετὰ τὴν συννοφείας.

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἄλῳνισμα καὶ ποτε λήγει ;

Ἀπὸ τῆς 1ης ἰανουαρίου καὶ ἰανουαρίου 15 ἄλῳν.
περίη.

- 7) Εἶδη ἄλῳνιων (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

ἔδω... ἔδω... ἔδω...
ἔδω... ἔδω... ἔδω...
ἔδω... ἔδω... ἔδω...
ἔδω... ἔδω... ἔδω...

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλῳνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξως τοῦ
ἄλῳνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνο· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων)

ἔδω... ἔδω... ἔδω...
ἔδω... ἔδω... ἔδω...
ἔδω... ἔδω... ἔδω...
ἔδω... ἔδω... ἔδω...

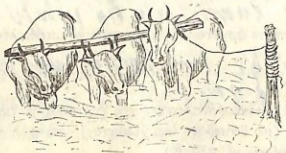
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἄλῳνιου καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἄλῳνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

ἔδω... ἔδω... ἔδω...
ἔδω... ἔδω... ἔδω...
ἔδω... ἔδω... ἔδω...

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλῳνι τῶν δερματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἄλῳνόςτυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἄλῳ-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

ταῖς δὲ μύσας, ἡ δὲ δὲ λὸν λὸν ἡ δὲ δὲ λὸν λὸν μὲν λὸν
 ἐν τῇ δὲ μύσας, ἡ δὲ δὲ λὸν λὸν ἡ δὲ δὲ λὸν λὸν μὲν λὸν
 ἐν τῇ δὲ μύσας, ἡ δὲ δὲ λὸν λὸν ἡ δὲ δὲ λὸν λὸν μὲν λὸν

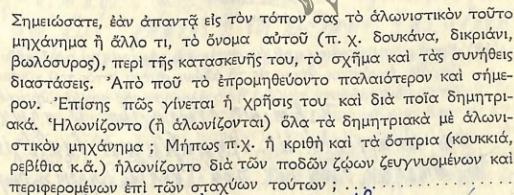
11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
 ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀναστροφήν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νιστοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στήχερός,
 στρουλουργας, δούκανη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρω», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. καὶ

ἐν τῇ δὲ μύσας, ἡ δὲ δὲ λὸν λὸν ἡ δὲ δὲ λὸν λὸν μὲν λὸν
 ἐν τῇ δὲ μύσας, ἡ δὲ δὲ λὸν λὸν ἡ δὲ δὲ λὸν λὸν μὲν λὸν
 ἐν τῇ δὲ μύσας, ἡ δὲ δὲ λὸν λὸν ἡ δὲ δὲ λὸν λὸν μὲν λὸν

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιστοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωναίσιμου διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτως κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωναίισμόν των.

— 21 —

5) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. *ἔκτορας. ἡμέρας. ἰσὶ βραβεία ἀνώνα ἢ λόγῳ ἐγνεμίας ὁ ἀλωνισμὸς, μετὰ τὴν ἐννοίαν δὲ τὴν ἐξαιρέτων ἀποχωρίσεως τῆς παρηγῆς, συνεχίζεται καὶ τὰς ἐπομένους ἡμέρας.*
 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοῦνται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δογκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν). *ἔκτορας. ἡμέρας. ἰσὶ βραβεία ἀνώνα ἢ λόγῳ ἐγνεμίας ὁ ἀλωνισμὸς, μετὰ τὴν ἐννοίαν δὲ τὴν ἐξαιρέτων ἀποχωρίσεως τῆς παρηγῆς, συνεχίζεται καὶ τὰς ἐπομένους ἡμέρας.*
 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μετὰ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό- *ἔκτορας. ἡμέρας. ἰσὶ βραβεία ἀνώνα ἢ λόγῳ ἐγνεμίας ὁ ἀλωνισμὸς, μετὰ τὴν ἐννοίαν δὲ τὴν ἐξαιρέτων ἀποχωρίσεως τῆς παρηγῆς, συνεχίζεται καὶ τὰς ἐπομένους ἡμέρας.*
 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). *ἔκτορας. ἡμέρας. ἰσὶ βραβεία ἀνώνα ἢ λόγῳ ἐγνεμίας ὁ ἀλωνισμὸς, μετὰ τὴν ἐννοίαν δὲ τὴν ἐξαιρέτων ἀποχωρίσεως τῆς παρηγῆς, συνεχίζεται καὶ τὰς ἐπομένους ἡμέρας.*

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν, δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ; *11.30 π.μ. - 1.30 π.μ.*

τὸν ἀρχιεπίσκοπον ἡμεῖς ἐν ἀναβολῇ τῶν ἡμε-
 ρῶν ἐκόντες χίλιον μὲχρι τοῦ 3ης ἡφαισταίου
 τοῦτο ὅμως ἐξ ἡμῶν ἀπολύον. τὰ ἴδια ἡμεῖς
 περιφρονῶμεν, ὡς τὰ ἀζώοντα καὶ ἴδιον ἡμῶν 3ος
 μ.μ. μὲχρι τοῦ ἐν ἀναστασίῳ ἡμεῖς ἀμείν. ἡμῶν
 ἐκόντες καὶ ἴδιον ἡμῶν ἀναστασίῳ τὸν καθ' ἡμέραν

12) Ποία άλλα άλωνιστικά έργα είναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δογκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): *ε δ ω ... α ζ η ς ι κ λ μ ... ε ρ ρ ζ η θ ... ι ν θ ...*

1. Το δικαίωμα...
 2. Το δικαίωμα...
 3. Το δικαίωμα...
 4. Το δικαίωμα...
 5. Το δικαίωμα...
 6. Το δικαίωμα...
 7. Το δικαίωμα...
 8. Το δικαίωμα...
 9. Το δικαίωμα...
 10. Το δικαίωμα...

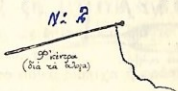
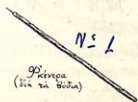
13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόππους στάχους; . . . *Βεβ. α. ι. υ. σ. ἀε. ρ. ε. χ. ε. ι. ο. β. σ. ζ. ν. ι. . .*

ἡμῶν ἀντιπρίσκει. ἵνα ἐξημερώμεθα ἐν τοῦ ἰσχύος.
ἡμῶν ἀκούμεν ἐν τοῦ ἰσχύος. π.ε.ν. λ.ε.φ.ε.δ. «ἡσυχία» ἡσυχία.ε.ε.

14) Ἦτο ἐν χρῆσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν οὐρδου αὐτῆς). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα) *Ναί*

04.26. ἡν' οὐχ ἤματι). ἡν' N° 2... κατὰ τὴν ἐκείνην... βίβλιν...
ἡν' καμινίδι.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἠλγωνίζοντο καθ' ἡμέραν *δύο, ἑγχο... ἡ δὲ κη' ἀπομα-
δία... ἡ ἑν. λάρη... ἡ φρεσία...*
Μία... ἡ ἑρῶσις... ἡ γυρίστη ἡν. ἡμέραν...

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσιν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με' ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπάρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσσιπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνασταὶ καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἄλογα καὶ ἀνελαμβάνον τὸν ἀλωνισμόν.

*ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς γάρ... ὁ δὲ ζῶα... 3-4
ζῶα... ἀπὸ τῶν ἀγωνιστῶν... ἐκαστὸν
καὶ ἄλλους... ἡ τοὶ πληρωμῇ... ἡ μὲν... ἀπὸ τῶν καρπῶν...
πᾶν... ἡ γυρίστη... ἡ μαχάνη... ἡ ἀπὸ τῶν καρπῶν...*

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με' ζῶα καὶ με' ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με' χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με' ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

*διὰ μὲν τῶν σταχυῶν... διὰ μὲν τῶν... καὶ...
καρπῶν... με' ξύλον (κοπάνη) ἢ με' κόπανον.*

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

*ἡ δὲ... ἀπὸ τῶν... καὶ...
ἡ δὲ... ἀπὸ τῶν... καὶ...
ἡ δὲ... ἀπὸ τῶν... καὶ...
ἡ δὲ... ἀπὸ τῶν... καὶ...*

17

[illegible]

ԱՌԱՐԱՐԱՆԻ ԻԺՈՒՅՑՈՒՄ

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, εἰρησκαμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικριγιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... *ἔ. ἐν ἰλχ.ν. εἰ. δι. κή.χ. στ.α. μοῖ. στ.αν*
ξ.ω.ρ.ν.έ.λ.ον. δ.ν. μ.ν. λ.αῖ. δι.μ.ρ.ι.α.ν.α., λ.αῖ. φ.β.α.ί.ρ.ι.α. και
λ.α. παρ.ώ.μ.η.λ.α. κα.τ.α.ε.κ.ε.ν.α.β.α.ρ.έ.ν.α. ἀ.π.ό. β.η.ά.ρ.λ.ο.ν.
ἡ.δ. φ.β.α.ί.ρ.ι. η.β. κ.δ. λ.αῖ. Ν.º 3. λ.αῖ. δι.μ.ρ.ι.α.ν.ε. η.β.
φ.ε.ρ.ι.θ.ο.ν. π.δ. λ.αῖ. Ν.º 1. ἀ.λ.λ.αῖ. μ.εῖ. φ.ε.ρ.ι.θ.ο.ν. ἡ.δ. χ.η.ρ.ο.

— 25. —

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.

Ὁ βωρὸς.....
ἀνδρὲς ἔρχε. ἐχθρὰ ἐρίμηντες, ἀπὸ κλοῦδας με-
δικὸν δυνάμει. ἔρηξ. Ὁ ἡρὸς Ν. διὰ τὰς πιαύρου. >>
ἰόν. δνδρὸν. ἀνέμα, ἰόν. μαῖερα.
Ὁχι δὲν ἔρχαν. ἐχθρὸν ἢ ἰόν. ἔθιμον.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτῶρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.

Ὁ γίχκιμα ἐρίμελο μέ. ἢ δεικρίαντε, ἢ
ἔρηξ. ἔρχε. ἢ ἔξῃς. ἐχθρὰ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΣΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίξει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

ἔρηξ. εἰ. ἔρηξ. ὁ ἔρηξ. ὅροι. ἐργασίαν
ὡν ἔρηξ. ἢ ἔρηξ. εἰν.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

Ὁ ἔρηξ. ὁ ἔρηξ. ἔρηξ. ἔρηξ. ἔρηξ.
καὶ ὁ ἔρηξ. ἔρηξ. ἔρηξ. ἔρηξ. ἔρηξ.
χωρίξ. με. καρπὸν. ἔρηξ. ἔρηξ. ἔρηξ.
με. ἔρηξ. ἔρηξ. ἔρηξ. ἔρηξ. ἔρηξ.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

A hand-drawn diagram of a fish egg, likely a sea bream egg, showing internal structures. The diagram is an oval shape with a thick outer boundary. Inside, there are several labeled parts: 1. A large, oval, clear central region. 2. A smaller, oval, clear region to the right of the center. 3. A small, dark, irregularly shaped region to the left of the center. 4. A small, dark, irregularly shaped region to the left of the center, below 3. 5. A small, dark, irregularly shaped region at the bottom left. The diagram is drawn with blue ink on a white background.

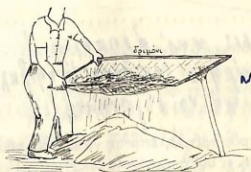
- [illegible]

ကုမ္ပဏီ အကျဉ်းချုပ် အချက်အလက်

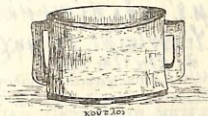
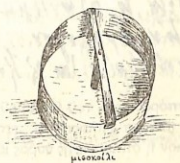
နဝိဒ္ဒါ နှင့် သိပ္ပံနိဂ္ဂဟ

Nº 3

— 27 —

χωρητικότητά του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;
 α) τὸ παπαδιάτικο, + *Εἰς πύλον ἔειπεν 1 βυνήκι = 12 ὀκάδες*
 β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο, + *Τρη πύλον ἦν ἀνάλογον ἀρσένου ἀγροφυ-*
 γ) τὸ γυφτιάτικο, *μήν ἦν ἐπὶ πύλον ἦν*
 δ) τὸ ἀλωνιατικό κλπ. + *Πολυότερον, ἀλλὰ ἐπὶ πύλον ἦν*
 Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερα μέτρα τῶν δημητριακῶν (δόμοα,
 χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
 γραφίας αὐτῶν)
Μέτρα δημητριακῶν ἦσαν ἢ τὰ ἐκνηκι = 12 ὀκάδες
α) τὰ ρινάκι = 40 ὀκάδες

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
 ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
 κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
 κὰς συνηθείας) *4. ἐξεδείξατο ἐναρξεν κενύλο ἐκ τῆς*
ζυλίκων καδοκίων πρὸς ἐλέγχον « ἀμφορίαι »
ταύτα ἀρξεν κενύλο ἐπὶ σκευὴ ἐκ τῆς οἰκίας ἐν φεγγαρίῳ
 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
 χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *τὸ ἀχυρον ἀνέβη κεύετο εἰς
τοὺς ἀχυρῶνας οἱ ἱερεῖς ἦσαν καὶ αὐτοὶ καλῶμεν
τὴν οὐκίαν*

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἔμετα τὸ ἀλώνισμα ; ...
*ἡ διαλογὴ πρὸ βρόχου καὶ μετὰ τὸ ἀλώνισμα
μὲν πρὸ κίτριμα εἰς τὸν ἀρχομεν
τελευταίως μὲν μηχανὴ πρὸ εὐρέκελαι εἰς Κορανίαν
ἢ ἐρχομένη*
- 6) Μήπως οὔπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοτὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

*Σημειώμεν ὅτι τὴν συνηθίζοντα ἐκεί-
ναι τὴν ἐκτὸς γῆρας*

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αύτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν τήν πυράν' παιδιά, ήλικιωμένοι, ποιος άλλος ;...

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.
Τά κλέπτουν ; "Αν ναι, από ποιον μέρος ;

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι εις κάθε τόπον δια κάθε πυράν ;

1) Προσευχάι, διάφοροι έπικλήσεις, ξορκία, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγίδος κλπ.)

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

β) ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΑΔΑΜ.

Ηλικία 80 ετών.

Γραμματική γνώσης: Δ' Παλαιό Δημοτικό
Τέχνη καταγραφής: Κούβελα.

γ) ΜΠΑΚΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ηλικία 66 ετών

Γραμματική γνώσης: Δ' Παλαιό Δημοτικό
Τέχνη καταγραφής: Κούβελα.

δ) ΣΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ηλικία 75 ετών

Γραμματική γνώσης: Γ' Παλαιό Δημοτικό
Τέχνη καταγραφής: Κούβελα

ε) Άλλοι κάτοικοι του χωριού.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ἄνθρωποι δὲ καὶ ἐν αἵματι.

Δός μου κορὴν ἐν ἄνθρωποις

Δός μου καὶ ἡ ἐξουσίαν σου

γιατὶ ἔχω καὶ ἐν τοῖς ἄνθρωποις.

Τράβα κορὴν ἐν ἄνθρωποις

Τράβα καὶ ἡ ἐξουσίαν σου

ἡ ἐξουσία σου ἐν τοῖς ἀνθρώποις

καὶ ἐν τοῖς ἀνθρώποις

Μηδὲν ἐν τοῖς ἀνθρώποις

ἄνθρωποις καὶ ἐν τοῖς ἀνθρώποις; ΑΘΗΝΑΙ

ἔχω καὶ ἡ ἐξουσία σου ἐν τοῖς ἀνθρώποις

καὶ ἡ ἐξουσία σου ἐν τοῖς ἀνθρώποις

καὶ ἡ ἐξουσία σου ἐν τοῖς ἀνθρώποις

καὶ ἡ ἐξουσία σου ἐν τοῖς ἀνθρώποις. —

Καὶ ἡ ἐξουσία σου ἐν τοῖς ἀνθρώποις

ἐν τοῖς ἀνθρώποις

ἐν τοῖς ἀνθρώποις.

ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Τὸ τραγούδι αὐτὸ ἦν αἰεὶ ἀέχων προφανῶς ὡς γρή-
 περιχόμενον μετὰ δριμύτην. Φαίνεται ὅμως ἐν τῇ
 ταύτῃ ποικίλῃ δημοτικῇ τραγούδι, γὰρ ἐτραγουδοῦσαν
 οἱ δεσποταὶ τὸ εἶδος χαρίων, παλαιότερον καὶ ἢ

ἦσαν ἐπὶ μαύρη θάλασσα
 καὶ ἐπὶ γαλάζια γήματα,
 ξεφανερῶς ἐνὰ βλοσυρῷ
 γούρῳ τοῦ ἀνδρείωμένου.

Τότε ἐφαίνετο ἡ ἐκπαλιὰ
 μαύρη ἐν τῇ θάλασσῃ.

καὶ αὐτὴ τῆς χάρας τὸν ὄψον
 εἶναι μορφήν καὶ ἢ γαλάζιαν.

Βανάνα γόρια γόρεα
 μανταλάκια μετὰ γήματα
 καὶ ἰσχυρὰ καὶ τὸ βλοσυρῷ
 καὶ τὸ βλοσυρῷ ὀψον.

Ἡ ἀπὸ τῆς ταύτης μαλλὰ καὶ τῆς
 καὶ τῆς καὶ τῆς καὶ τῆς.

Ἐπὶ τῇ ταύτῃ ἡ γαλάζια
 μὴ γόρεα ἡ ἀρεβόνα μου
 καὶ ὁ γόρεα μὴ καὶ μου ἡ γαλάζια

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

AKAΔHMIA

AΘHNΩN

ΤΡΑΓΟΥΔΙ.

Παραδογούχα δέριζε ε' ν' α βαδύ' ειλάρη
έρχους- έρχους λό πάσανε και έν
μηρενι κα' λό κόψη.

Παραδογούχα δέριζε ε' ν' α βαδύ' ειλάρη
Αχ! Παραδογούχα μου, ροιη' δάρδη κα' ε' γάρη
έξωδη (έθανε χαμβάρηλα άνα ε' ν' ολιχους).

Για' εν παραδογούχα μου
για' εν άρχοντην

Παραδογούχα μου καζή κα' γράμ κα' ε' βροχθή
Έχω μαρε' γεβέντα μου κα' ε' ημώσω μόνη,
και' μη' ε' ν' α χωριόσαι για' ε' ε' ν' α' μου ν' γέν.

(Από βρώμιον βρωμακόησιν
Κα' λικον Κούβρα ε' λων 6f.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ